

Regionų Komiteto rezoliucija dėl Lisabonos strategijos atgaivinimo

(2005/C 164/13)

REGIONŲ KOMITETAS,

ATSIŽVELGDAMAS Į Wim KOK vadovaujamos aukštojo lygio grupės ataskaitą *Priimti iššūkį. Lisabonos strategija augimui ir užimtumui*, 2004 m. lapkritis

ATSIŽVELGDAMAS Į Komisijos komunikatą dėl 2005-2009 m. strateginių uždavinių: *Europa 2010: partnerystė Europos atsinaujinimui — klestėjimas, solidarumas ir saugumas* ⁽¹⁾

ATSIŽVELGDAMAS Į Komisijos komunikatą dėl Komisijos darbo programos 2005 metams ⁽²⁾

ATSIŽVELGDAMAS Į Komisijos komunikatą 2005 m. pavasarį vyksiančiai Europos Vadovų Tarybai: *Dirbti kartu augimui ir darbo vietų kūrimui: nauja Lisabonos strategijos pradžia* ⁽³⁾

ATSIŽVELGDAMAS Į savo 2004 m. rugsėjo 29 d. nuomonę dėl Lisabonos strategijos termino vidurio peržiūros (CdR 152/2004)

ATSIŽVELGDAMAS Į savo 2004 m. lapkričio 18 d. nuomonę dėl Mokslo ir technologijos — raktas į Europos ateitį: *Europos Sąjungos mokslinių tyrimų rėmimo gairės* (CdR 194/2004)

ATSIŽVELGDAMAS Į savo 2005 m. vasario 23 d. nuomonę dėl Europos Komisijos komunikato dėl Mūsų bendros ateities kūrimo: *2007-2013 m. išsiplėtusios Sąjungos politikos sunkumai ir biudžeto priemonės* (CdR 162/2004)

ATSIŽVELGDAMAS Į savo 2005 m. vasario 23 d. nuomonę dėl Pasiūlymo priimti Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą, nustatantį integruotą veiksmų programą visą gyvenimą trunkančio mokymosi srityje (CdR 258/2004)

ATSIŽVELGDAMAS Į savo 2005 m. vasario 23 d. nuomonę dėl Socialinio globalizacijos aspekto (CdR 328/2004)

KADANGI vietos ir regionų valdžios institucijos yra kompetentingos įgyvendinti didelę dalį ES politikos krypčių;

KADANGI vietos ir regionų valdžios institucijoms prisidėjus prie ES prioritetų nustatymo, taip ženkliai sustiprėtų ES politikos krypčių demokratinis teisėtumas;

priėmė šią rezoliuciją savo 58-osios plenarinės sesijos, įvykusios 2005 m. vasario 23-24 d. (vasario 24 d. posėdis), metu.

Lisabonos strategijos tikslai

1. **Dar kartą išreiškia** savo pritarimą Lisabonos strategijai, kurios įgyvendinimas yra prioritetinė politinė Europos Sąjungos strategija iki 2010 m.

2. **sveikina** vietą, suteiktą Lisabonos strategijai Europos Komisijos penkerių metų prioritetuose 2005-2009

3. **primena**, kad Lisabonos tikslų įgyvendinimui ⁽⁴⁾ būtina globali strategija (kurioje dalyvautų visos valstybės narės)

siekianti paskatinti ekonomikos augimą ir naujų darbo vietų kūrimą, pagreitinant struktūrines reformas konkurencingumui ir inovacijų diegimui sustiprinti bei vidaus rinkos kūrimui užbaigti; modernizuojant Europos socialinį modelį investicijomis į žmogiškuosius išteklius ir kova su socialine atskirtimi; kuriant sąlygas sveikam ekonomikos vystymuisi ir palankias augimui perspektyvas, tinkamai taikant makroekonominės politikos strategijas; skatinant žiniomis paremtą ekonomiką politikos kryptimis, geriau atitinkančiomis informacinės visuomenės ir mokslinių tyrimų ir taikomosios veiklos poreikius bei regioninės sanglaudos stiprinimu ⁽⁵⁾.

4. **pabrėžia** tai, kad tokio pobūdžio pasiūlymai negali būti sėkmingi be aktyvių ir strateginių pastangų skatinti vyrų ir moterų lygybę bei jų teises visose gyvenimo srityse;

⁽¹⁾ KOM(2005) 12, 2005 1 26

⁽²⁾ KOM (2005) 15, 2005 1 26

⁽³⁾ KOM (2005) 25, 2005 2 2

⁽⁴⁾ Pagal 2000 m. kovo 23-24 d. Lisabonos Europos Vadovų Tarybos išvadą, 5 punktas

⁽⁵⁾ Išvadų 6 punktas

Lisabonos strategijos tikslų įgyvendinimas, patikima sanglaudos politika ir atitinkama finansinė struktūra: trys neatsiejami elementai

5. **sveikina** Komisijos išsipareigojimą pasiūlyti būsimosios sanglaudos politikos tikslus ir priemones, kurios atitiktų Lisabonos strategiją, bet **yra įsitikinęs**, kad šis išsipareigojimas negali būti įgyvendintas, kol Europos Sąjungai nėra suteikta atitinkamų išteklių.

6. **remia** Europos Komisijos raginimą vietos ir regionų bendruomenėms dalyvauti struktūrinių fondų politikos kontekste kuriamuose projektuose, kurie įgalins suderinti šią politiką ir Lisabonos strategiją ⁽¹⁾.

7. **laikosi nuomonės**, kad Bendrijos struktūrinė politika yra geriausias Europos politikos pridėtinės vertės pavyzdys. ES investavimas į mokslinius tyrimus ir taikomąją veiklą, tarpvalstybinę prekybą ir infrastruktūros projektus atitinka partnerystės prieigą, apibūdintą Lisabonos strategijoje, siekiančią sustiprinti augimą, konkurencingumą ir darnų vystymąsi.

8. **ragina** Europos institucijas susitelkti ties esančių sprendimų efektyviu taikymu ir vengti pradėti naujus procesus ar užsibrėžti naujus tikslus. Lisabonos strategija neturi būti naudojama kaip visokeriopas bet kurio Bendrijos teisės akto pasiūlymo pateisinimas, t.y., ji neatleidžia nuo būtinybės teisiškai remtis sutartimis ir laikytis gero valdymo taisyklių.

Lisabonos strategijos įgyvendinimas: link nuoseklesnio ir demokratiškesnio ekonominio ir socialinio valdymo

9. **apgailėstauja**, kad Komisija susitelkia ties išskirtiniais centrinės valdžios ir valstybių narių ryšiais, o vietos ir regionų valdžios institucijos negali tiesiogiai dalyvauti Europos lygmenyje. Nacionalinių veiksmų planų parengimas ir įgyvendinimas yra praktiškai paliekamas valstybėms narėms, tuo tarpu kai viena Lisabonos strategijos įgyvendinimo vėlavimo priežasčių yra decentralizuoto požiūrio stoka; pakartoja savo prašymą intensyviau ir labiau decentralizuotai įgyvendinti Lisabonos strategiją, laikantis Lisabonos Europos Vadovų Tarybos išvadų, kuriose teigiama, kad, įgyvendinant Lisabonos strategiją, „bus laikomasi visiškai decentralizuoto požiūrio pagal subsidiarumo principą; Sąjunga, valstybės narės, regionų ir vietos lygmenys bei socialiniai partneriai ir pilietinė visuomenė bus aktyviai įtraukiami į įvairias partnerystės formas.“ ⁽²⁾

10. **mano**, kad struktūrinės reformos ir bendrosios rinkos sukūrimas, komponentai, būtini Lisabonos tikslų įgyvendi-

nimui, neturi vykti socialinės sanglaudos sąskaita ir todėl turi būti paremti ženkliomis investicijomis į ekonomikos, socialinį ir švietimo sektorius.

11. **pabrėžia**, kad Lisabonos tikslų bus įmanoma pasiekti tik tuomet, kai įgyvendinamos priemonės įgalina maksimalų Europos piliečių dalyvavimą Europos ekonomikoje ir rekomenduoja, kad kiekvienos ekonominės politikos krypties esminis politinis principas būtų aktyvaus piliečių dalyvavimo skatinimas ekonomikoje ir kliūčių tam panaikinimas.

12. **primena**, kad Europos socialinio modelio modernizavimas, investuojant į žmogiškuosius išteklius ir kovojant su socialine atskirtimi, yra Lisabonos strategijos įgyvendinimo pagrindas. Todėl Regionų komitetui kelia nerimą tai, kad Komisijos komunikate nėra nuorodos į kovos su socialine atskirtimi rezultatus.

13. **mano**, kad diskusija dėl socialinės darbotvarkės ateities turi vykti diskusijos dėl Lisabonos strategijos atgaivinimo kontekste, susitelkdamas ties naujų darbo vietų kūrimu ir kova prieš kliūtis, su kuriomis susiduria moterys, vyresni darbuotojai, ne kvalifikuoti darbininkai ar imigrantai, siekdami įsidarbinti. Be to, daugiau ir geresnių darbo vietų tikslui pasiekti, būtina tolesnė pažanga link visiškai mobilios Europos darbo rinkos.

14. **rekomenduoja**, kad aplinkosaugos klausimai būtų įtraukti į visas politikos kryptis.

15. **pakartoja** savo įsitikinimą, kad trims Lisabonos strategijos ramsčiams (ekonominiam, socialiniam ir aplinkos) turi būti skirtas vienodas dėmesys, kad gyvenimo kokybės klausimas būtų dėmesio centre.

16. **pabrėžia** esminį verslumo dvasios ir inovacijų diegimo vaidmenį. Ragina mažinti biurokratiją verslumui skatinti bei rengti informavimo kompanijas verslininkų įvaizdžiui paremti, kovoti su verslo nesėkmės baime ir Europos verslumo dvasios formavimui;

17. **mano**, kad pagrindinė Lisabonos strategijos silpnybė yra jos įgyvendinimas, ypač valstybių narių. Šiai padėčiai ištaisyti, Lisabonos procesas turi tapti labiau tikslingas, skaidrus ir demokratiškas. Todėl Regionų komitetas remia rekomendaciją ⁽³⁾ pradėti Europos masto informavimo kampaniją Europos piliečiams informuoti apie Lisabonos strategiją ir jos įtaką jų kasdieniam gyvenimui.

⁽¹⁾ 11 p. (EN), KOM (2005) 24

⁽²⁾ Išvadų 38 punktą

⁽³⁾ suformuluota aukštojo lygio grupės dėl socialinės politikos ateities išsiple-tusioje Europoje

18. Jei Taryba priims Komisijos pasiūlymą paskirti „ponià“ arba „ponà Lisabonà“ nacionaliniu lygmeniu, nekuriant naujų administracinių struktūrų, RK **ragina** pastarąjį glaudžiai bendradarbiauti su regionų ir vietos valdžios institucijomis.

19. **apgailėstauja**, kad Komisija nenumato nei palyginamojo įvertinimo, nei eilės sąrašų, kas apsunkina valstybėse narėse vykdomų reformų vertinimą ir palyginimą. Eilės sąrašų sudarymas ir esančių privalumų ir trūkumų analizė nacionaliniu ir, jei būtina, taip pat ir regionų lygmeniu leistų sustiprinti konkurenciją ir padidinti spaudimą spartesniam reformų įgyvendinimui;

20. **sveikina** Komisijos pasiūlymą pakeisti šiuometinę daugybę ataskaitų Metine strategine ataskaita. Ragina valstybes nares įtraukti į savo nacionalinius planus kriterijus, kuriais būtų atsižvelgta į regionų ypatumus ir prioritetus, įgyvendinant Lisabonos strategiją;

21. **apgailėstauja**, kad „atviram koordinavimo metodui“ (AKM) nepavyko įtraukti vietos ir regionų valdžios institucijas, ir kad jo išplėtotas bendradarbiavimas iš esmės liko tarpvyriausybiniis. Todėl Regionų komitetas ragina Komisiją, laikantis Baltosios knygos dėl gero valdymo dvasios, konsultuotis su Regionų komitetu prieš paskelbiant šiame straipsnyje minimas nuomones.

22. **primena** Komisijos įsipareigojimą savo „Geresnės teisėkūros“ iniciatyvos rėmuose sukurti ne tik socio-ekonominio ir aplinkos poveikio analizės mechanizmą teisės aktų pasiūlymams, bet ir pridėti prie kiekvieno pasiūlymo poveikio analizę subsidarumo prasme. Regionų komitetas nekantriai laukia šio įsipareigojimo rezultatų.

Lisabonos strategijos ir Stabilumo ir augimo pakto suderinimas

23. **mano**, kad ES nepasieks jai reikalingo augimo, užimtumo ir socialinės sanglaudos lygio, jeigu Europos makroekonominės struktūra nebus suderinta su Lisabonos strategija ir jei Bendrijos ekonominės priemonės nebus nuoseklesnės.

(¹) EB sutarties 104 straipsnio 6 dalis ir protokolai dėl perviršinio deficito

(²) CdR 154/2004 fin

(³) KOM (2005) 24, p.18

(⁴) KOM (2005) 24, p.18

24. **sutinka** su siekiu, kad Stabilumo ir augimo paktas, laikantis EB sutarties nuostatų (¹), turėtų labiau atsižvelgti į ekonominės situacijos pasekmių trukmę ir biudžeto gyvybingumą.

25. **pritaria** Europos Komisijos pasiūlymui skirti daugiau finansinių išteklių transeuropinių tinklų plėtrai, suteikiant pirmenybę tarptautiniams projektams, skatinantiems suderinamumą ir darnių transporto priemonių naudojimą, kadangi tai padės išspręsti augančių transporto ir prekybos srautų problemą.

Visuotinės svarbos paslaugų indėlis į Lisabonos strategijos atgaivinimą

26. **džiaugiasi**, kad Komisija pripažįsta Regionų komiteto (²) išreikštą susirūpinimą dėl kilmės šalies principo taikymo direktyvos dėl paslaugų projekte (³).

27. **apgailėstauja**, kad Komisija nenurodo tolesnių konkrečių veiksmų po Baltosios knygos dėl visuotinės svarbos paslaugų (⁴).

28. **mano**, kad būtina, kad valstybės pagalba būtų sutelkta į Bendrijos svarbos horizontalius tikslus, įskaitant užimtumą, regionų vystymąsi, aplinką, mokymą ir tiriamąją veiklą, ypatingai skatinant inovacijas diegiančias mažąsias ir vidutines įmones. ES turėtų susitelkti ties efektyvesne valstybės pagalba aukštos kokybės paslaugų teikimui ilgalaikėje perspektyvoje.

29. **remia** poveikio analizės mechanizmų diegimą, kuriais siekiama geriau įvertinti valstybės pagalbą, turinčią nedidelį poveikį konkurencijai ir prekybai ES lygmeniu, bet galinčią ištaisyti prastą rinkos funkcionavimą, prisidėti prie atsilikusių regionų vystymosi bei skatinti verslumo dvasią. Galiausiai, Regionų komitetas ragina Komisiją tęsti savo pastangas, garantuojant vietos ir regionų bendruomenėms daugiau teisinio saugumo ir skaidrumo visuotinės svarbos paslaugų finansavime ir valdyme.

Link Europos žinių erdvės

30. **prisijungia** prie Komisijos raginimo steigti inovacijų diegimo centrus, kurie sukurtų tinklą, apjungiantį mažąsias ir vidutinės įmonės, diegiančias inovacijas, universitetus bei atitinkamas finansines ir prekybos struktūras.

31. **remia** planus parengti žinių pakta, kuris atnaujintų bendrą Europos Sąjungos ir valstybių narių išipareigojimą vystyti mokslinius tyrimus, inovacijas ir švietimą. Šio pakto tikslas būtų apjungti skirtingas programas, susijusias su žiniomis, ir parengti ribotą tikslų sąrašą, įtraukiantį žinių politikos kryptių veikėjus Europoje. **Ragina** visus valdymo lygmenys diegti priemones, kurios paskatintų studentus imtis mokslinės veiklos.

32. **pabrėžia** ypatingą švietimo ir visą gyvenimą trunkančio mokymo svarbą tiek inovacijoms palankios darbo etikos kūrimui, tiek užsienio kalbų mokymuisi, kurie yra būtini mobilumui skatinti.

33. kad paskatintų investavimą į mokslo tiriamąją veiklą, **ragina** Komisiją atviro koordinavimo metodo rėmuose pasiūlyti Bendrijos struktūrą mokestinėms paskatoms sukurti, kurios padidintų privataus sektoriaus investicijas.

34. **remia** Europos jaunimo pakto sukūrimą, kuris susitelkia ties nedarbo, socialinės ir profesionalios integracijos problemomis.

35. **ragina** įsteigti Europos senėjimo programą, kad būtų panaudotos vyresnių europiečių žinios ir patirtis.

Lisabonos strategija globaliame kontekste

36. **mano**, kad Lisabonos strategija gali būti sėkminga tik tada, kai tarptautinėje arenoje Europos Sąjunga pasisakys už globalizacijos politiką, įsteigiančią efektyvesnes ir sąžiningesnes taisykles konkurencijos, socialinių teisių, aplinkos ir intelektinės nuosavybės srityje.

37. **mano**, kad imigracija iš trečiųjų šalių gali suteikti galimybę suteikti dinamiškumo ir idėjų Europos ekonomikai ir palaiko Komisijos išipareigojimą pasiūlyti geriau parengtą požiūrį į legalią migraciją.

38. **paveda** savo pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Europos Komisijai, Europos Parlamentui, Tarybai ir Liuksemburgui bei Didžiajai Britanijai kaip ES pirmininkaujančioms šalims.

2005 m. vasario 24 d., Briuselis

Regionų komiteto

pirmininkas

Peter STRAUB